

Foto: Ilse Liekens

Een expo draait niet alleen om het tonen van werk, maar om het creëren van een totaalervaring. Daarvoor helpt het om inzicht te hebben in de opbouw van een expo. want die heeft invloed op het publiek. **sabine oosterlynck**, beeldend kunstenaar en docent 'Reflectie en tentoonstellen' aan de academies van Lier en Gent. deelt graag haar ervaring. Sabine: 'Als ik een tentoonstelling bezoek, gebruik ik al mijn zintuigen. Hoe voelt de ruimte aan, de materialen. hoe valt het licht? Maar het gaat ook om geluiden, geur, temperatuur. Bij de opstelling van de werken in de ruimte vind ik het belangrijk dat je de betrokkenheid van de kunstenaar voelt. Het geheel moet een eigenheid hebben: ik hou van een niet-traditionele aanpak, het gevoel dat er op een slimme manier omgegaan is met de ruimte. Maar ik kan ook genieten van een traditioneel opgebouwde expo, als het werk daarom vraagt en het geheel klopt.

Ook in dat geval is het belangrijk dat de ruimte en het werk op elkaar afgestemd zijn.

Het ervaringsgerichte in een expo spreekt me erg aan. Je bent toeschouwer en wordt zo ook medeplichtig aan het geheel of een onderdeel van het project. Erwin Wurm riep bijvoorbeeld de 'one minute sculptures' in het leven, die een vluchtige ervaring geven en doen nadenken over de status van kunstwerken. Elmgreen & Dragset pasten voor hun expo heel de ruimte van het Centre Pompidou in Metz aan naar een levend computerspel. Hierdoor ontdek je de kunstwerken in een parcours en kan je af en toe deelnemen aan een interactief onderdeel. Anne Imhof vormde de ruimtes van het Stedelijk Museum van Amsterdam om tot en labirintische totaalinstallatie door middel van kunst, architectuur, licht en een speciaal voor deze gelegenheid gemaakte soundtrack. Echt krachtig! Zo kan je

eenzelfde expo verschillende keren bezoeken en toch een andere ervaring opdoen. Ik hou ervan om opgenomen te worden door de ruimte, maar wil tegelijkertijd voldoende vrij zijn om afstand te nemen. Een expo mag niet té sturend opgebouwd zijn. Soms voel je direct: het voelt natureel aan om zo te lopen. En soms is het dan weer heel sturend: zo moet het en zo mag het zeker niet. De codes van een museum zijn bijvoorbeeld soms heel strikt. Te veel regels zijn dwingend en staan mijn eigen benadering in de weg. Op sommige plekken vraag je je dan weer af: hoe moet ik mij hier nu verhouden tot deze ruimte? Het is dus belangrijk om een kader te scheppen, maar als bezoeker genoeg vrijheid te krijgen om verrast te kunnen zijn en met een open blik te kunnen kijken.

Ik vind het als exposant boeiend om te gaan met de ruimte die er is, ook al is die niet perfect. We hebben niet allemaal de luxe om in een 'white cube' of galerie tentoon te stellen. Ik zou dus aanraden om niet al bij voorbaat een ruimte af te schrijven als tentoonstellingslocatie, maar te kijken hoe je met een ruimte kan omgaan in functie van je werk.

Tentoonstellen is niet alleen: ik heb werk en nu ga ik dat in deze ruimte ophangen of plaatsen. Het gaat ook om een moment neerzetten, een concept, een vormgeving waarmee je kunt spelen met heel specifieke elementen van de ruimte. Dat kan heel verhelderend werken. Het opent je ogen naar de manier waarop je omgaat met je eigen werk. Je kan er ook bij stilstaan of je jouw werk misschien nog kan aanpassen in functie van die ruimte. De confrontatie met een bepaalde ruimtelijke context kan leiden tot een hernieuwde kijk op je eigen werk, misschien zelfs tot nieuw (in situ) werk.

Het wordt boeiend wanneer je je werk met de ruimte laat communiceren. Je gaat dan niet zozeer op zoek naar een ideale plaats om je werk te tonen, maar in functie van de plek en vanuit de eigenschappen van de ruimte selecteer je werk en kies je voor een bepaalde opstelling. Dat is de scenografie van een tentoonstelling.

Een expo bezoeken is een totaalervaring. Als je erop let komt de atmosfeer van een plek hard binnen. Het is goed om stil te staan bij de manier waarop ons kijken wordt beïnvloed en je af te vragen door welke elementen dat gebeurt. Welke elementen of opstellingen vind ik geslaagd, welke niet? En waarom? Ook de persoon waarmee je een expo bezoekt kan een invloed hebben op je ervaring. Het is boeiend om op deze manier tentoonstellingen te analyseren. Je leert er veel van, wat ongetwijfeld invloed zal hebben wanneer je zelf tentoonstelt.

<https://kunstwerkt.be/nl/alle-berichten/kunstletters-023>

Kunstletters #023 – Tekst : Marie Vingerhoets

www.sabineoosterlynck.com